

Kasko - mindre fartyg av år 2002

SVENSKA ALLMÄNNA FÖRSÄKRINGSVILLKOR

Allmänna svenska kaskoförsäkringsvillkor för mindre fartyg av år 2002

Antagna av Sjöassuradörernas Förening

Dessa villkor är rekommenderade av Sjöassuradörernas Förening. Villkoren är endast av vägledande karaktär och inga hinder föreligger för försäkringsgivare och försäkringstagare att avtala om andra villkor.

Innehåll (sidnummer)

Föremål som omfattas av försäkringen (3)

§ 1 (3)

Försäkringsvärde (3)

§ 2 (3)

Answarets början och slut (3)

§ 3 (3)

Prolongation (3)

§ 4 (3)

Answarets upphörande i förtid (3)

§ 5 (3)

Försäkringens omfattning (3)

§ 6 (3)

Maximigräns för ansvaret (4)

§ 7 (4)

Ej ersättningsgilla skador (4)

§ 8 (4)

Fartområde(5)

§ 9 (5)

Upplysningsplikt (5)

§ 10 (5)

Upplysningsplikt under försäkringstiden (6)

§ 11 (6)

Säkerhetsföreskrifter (6)

§ 12 (6)

Bristande sjövärdighet (6)

§ 13 (6)

Verkan av uppsåt eller vårdslöshet (6)

§ 14 (6)

Premie (6)

§ 15 (6)

Bevis om försäkringsavtal (7)

§ 16 (7)

Avvikelse från fartområde (7)

§ 17 (7)

Fareökning med den försäkrades samtycke (7)

§ 18 (7)

Fareökning utan den försäkrades samtycke (7)

§ 19 (7)

Påkallande av ansvarsfrihet vid fareökning (7)

§ 20 (7)

Fareökning utan inverkan i vissa fall (7)

§ 21 (7)

Uppsägningsgrunder(7)

§ 22 (7)

Åtgärder vid haveri (8)

§ 23 (8)

Totalförlust (8)

§ 24 (8)

Totalförlust (obärgat fartyg) (8)

§ 25 (8)

Konstruktiv totalförlust (9)

§ 26 (9)

Ersättning för totalförlust (9)

§ 27 (9)

Tid, plats och sätt för reparation (9)

§ 28 (9)

Provisorisk reparation (9)

§ 29 (9)

Förflyttning av fartyget (9)

§ 30 (9)

Fördelning av kostnader i samband med reparation (9)

§ 31 (9)

Oreparerad skada (10)

§ 32 (10)

Okänd skada (10)

§ 33 (10)

Självrisk (10)

§ 34 (10)

Ersättningskrav och bevisskyldighet

§ 35 (10)

Preskription (10)

§ 36 (10)

Förskott (10)

§ 37 (10)

Utbetalning av ersättning (10)

§ 38 (10)

Inteckning i fartyg (11)

§ 39(11)

Tvist angående ersättningsskyldighet (11)

§ 40 (11)

Försäkringsgivarens ansvar och åtgärder mot tredje man (11)

§ 41 (11)

Ställande av säkerhet för bärgarlön eller skadestånd (11)

§ 42 (11)

Regressrätt (11)

§ 43 (11)

Försäkringshandlingar ombord (11)

§ 44 (11)

Försäkringens omfattning

Föremål som omfattas av försäkringen

§ 1

Försäkringen omfattar fartyget med ombordvarande reservföremål. Försäkringen omfattar vidare sådana ombordvarande tillbehör till fartyget jämte reservföremål för dessa, som ägs av den försäkrade eller som den försäkrade lånat, hyrt eller köpt på avbetalning med äganderättsförbehåll.

Fartygsdelar, tillbehör och reservföremål omfattas av försäkringen även under tid då dessa tillfälligt har avlägsnats från fartyget på grund av lastning, lossning, reparation eller ombyggnad såvida föremålen är avsedda att tagas ombord före fartygets avgång.

Fiskeredskap omfattas av försäkringen när de befinner sig ombord på fartyget men inte när de brukas i sjön.

Försäkringen omfattar inte bränsle, proviant eller annan utrustning avsedd för förbrukning. Samma gäller lösa slingerskott, extra garnering, trävirke och övrig materiel, avsedd för stöttning, stämpling, surring eller separation av last.

Försäkringsvärde

§ 2

Försäkringsvärdet skall motsvara fartyget samt tillbehörens marknadsvärde.

I försäkringsavtalet angivet försäkringsvärde är bindande för försäkringsgivaren om inte den försäkrade vid försäkringens tecknande lämnat missvisande uppgifter om fartyget i avseenden som äger betydelse vid försäkringsgivarens bedömning av fartygets värde. Vid sådant förhållande utgöres försäkringsvärdet av fartygets marknadsvärde omedelbart före skadans inträffande.

Answarets början och slut

§ 3

Datum och klockslag för försäkringsansvarets början och slut bestäms enligt tiden på de orter där fartyget befinner sig vid ifrågavarande tidpunkter.

Prolongation

§ 4

Mom. 1 • Befinner sig fartyget vid försäkringstidens slut till sjöss förlängs försäkringen att gälla till kl. 24.00 det dygn under vilket fartyget ankommit till första hamn och där har ankrat eller förtöjt på vanligt sätt. Sådan förlängning av försäkringen gäller dock högst sju dagar. Befinner sig fartyget vid utgången av försäkringstiden under reparation till följd av haveri för vilket försäkringsgivaren ansvarar eller är det till följd av sådant haveri inte i sjövärdigt skick, förlängs försäkringen att gälla till dess fartyget åter har försatts i sjövärdigt skick eller har kondemnerats. Om vid

utgången av försäkringstiden ny försäkring börjar löpa hos samma försäkringsgivare, skall i ovannämnda fall någon förlängning av den första försäkringen inte äga rum.

Mom.2 • Föreligger sådant uteblivande av fartyget som i § 24 sägs, och utlöper försäkringstiden innan rätten till ersättning inträder, förlängs försäkringen att gälla intill den tidpunkt då sådan rätt inträder.

Mom.3 • Angående försäkringsgivarens rätt till prolongationspremie stadgas i § 15 mom. 4.

Answarets upphörande i förtid

§ 5

Försäkringen upphör automatiskt att gälla:

- om fartyget eller ägarmajoriteten i fartyget och eller dess rederi övergår till annan ägare;
- om bestående ägarförhållanden ändras så att det bestämmande ägarinflytandet tillkommer annan än den tidigare ägaren;
- om fartygets klass har återkallats;
- om klassen överförs till annat klassningssällskap eller på annat sätt avslutats;

såvida inte försäkringsgivaren uttryckligen medger att försäkringen skall fortsätta att gälla trots förändringen i ägarförhållanden eller klass.

Försäkringens omfattning

§ 6

Försäkringsgivaren ansvarar för plötsliga och oförutsedda händelser med i dessa försäkringsvillkor angivna undantag för:

- verklig eller konstruktiv totalförlust av fartyget;
- på fartyget fallande bidrag till gemensamt haveri, bidrag till gemensamma kostnader enligt § 17:6 sjölagen eller jämförlig lagbestämmelse, ävensom uteblivet bidrag till gemensamt haveri från lasten eller annan bidragsskyldig intressent avseende i det gemensamma haveriet ersättningsgilla skador på fartyget, allt enligt dispasch, som har upprättats i vederbörlig ordning och vunnit laga kraft eller godkänts av försäkringsgivaren; uteblivet bidrag från sådan intressent ersättes dock endast om den försäkrade har uttagit haveriförbindelse och intressentens vägran att utge bidrag grundar sig på kontraktsbrott beträffande fraktavtalet, fartygets bidrag ersättes enligt dispaschen även om bidragsvärdet är högre än det överenskomna försäkringsvärdet på fartyget;
- skada, som har föranletts av åtgärd för att fullborda ballastresa eller för att rädda fartyget, då detta inte har last på kölen, i den omfattning skadan skulle ha gottgjorts i gemensamt haveri, om fartyget varit lastat, dock att ersättning inte utgår för avlöning och kost under tid för permanent reparation eller för utgifter, som har trätt i stället för sådana kostnader, och att skada på fartyget ersättes enligt bestämmelserna om enskild skada, om detta är förmånligare för den försäkrade;

- d) det skadestånd den försäkrade är skyldig att utge till tredje man enligt gällande skadeståndsrättsliga regler för sådan skada på egendom, som har förorsakats av att fartyget direkt har sammanstött med annat fartyg eller föremål samt även det skadestånd utöver gällande skadeståndsrättsliga regler som försäkringstagaren är skyldig att utge enligt kontrakt för skada vid direkt sammanstötning med bogserbåt eller andra båtar som är behjälpliga vid fartygets manövrering. Tillhör fartyg eller föremål, med vilket försäkrat fartyg sammanstötter, samma ägare som detta, är denna omständighet utan inverkan på försäkringsgivarens ansvar;
- e) skada på maskineriet, dock endast om den har orsakats av haveri som en direkt följd av att fartyget strandat, stött mot fartyg eller annat föremål – vartill räknas isberg i rum sjö men eljest icke is – kantrat eller sjunkit eller också av brand, explosion eller åsknedslag;
- f) varje annan fara för vilken fartyget utsattes, med de begränsningar som följer av dessa villkor,
- g) rimlig kostnad eller uppoffring, som har gjorts i god tro för att avvärja fara för vilken försäkringsgivaren ansvarar, eller för att efter inträffad skada förekomma ytterligare skada, även om utgiften eller uppoffringen inte är att hänföra till gemensamt haveri, har utgiften eller uppoffringen gjorts gemensamt för det försäkrade fartyget och annat intresse ersätter försäkringsgivaren dock sådan andel av utgiften eller uppoffringen, som skäligen kan antas belöpa på fartyget.

När skada på fartyget inte ersättes, gottgöres inte heller kostnader till följd av densamma med undantag av kostnad för bärgning av fartyget och dispaschkostnader. Kostnad för bärgning av ankare, livbåt och andra tillbehör till fartyget ersättes med avdrag av överenskommen självrisk.

Maximigräns för ansvaret

§ 7

Kaskoskador

Mom. 1

- a) För annan skada än ersättning till tredje man ansvarar försäkringsgivaren vid varje särskilt ersättningsgillt haveri intill försäkringsbeloppet.
- b) Även om försäkringsbeloppet överskrides ersätter försäkringsgivaren dock:
rimlig kostnad eller uppoffring för att avvärja eller minska skada;
rimlig kostnad för säkerställande av regressrätt mot tredje man;
rimlig kostnad för ställande av säkerhet för bärgarlön eller skadestånd;
rimlig dispaschkostnad;

Tredjemansskador

Mom. 2 • Utöver vad som ovan sägs ansvarar försäkringsgivaren vid varje ersättningsgillt haveri för skadestånd till tredje man, inklusive ränta samt kostnad för försvar mot krav från denne, intill försäkringsbeloppet.

Befrielse från vidare ansvar

Mom. 3 • Försäkringsgivaren har rätt att vid haveri befria sig från vidare ansvar för kasko- och tredjemansskador genom att utbetala försäkringsbeloppet och ersätta de kostnader som har uppstått eller för vilka betalningsansvar har inträtt innan den försäkrade mottagit meddelande om försäkringsgivarens beslut och för vilka försäkringsgivaren är ersättningskyldig.

Ej ersättningsgilla skador

§ 8

Försäkringsgivaren ansvarar inte för:

Mom. 1

- a) skada som har förorsakats av normalt bruk av fartyget, dess maskineri eller tillbehör,
- b) skada på maskineriet utöver vad som i § 6 e) sägs
- c) skada på maskineriet som inträffat eller anmälts till försäkringsgivaren mer än sex månader efter det att fartyget utsatts för haveri som orsakats av händelse som i § 6 e) sägs,
- d) skada på del eller enhet som är en följd av
- i) förslitning, ålder, rost, frätning eller bristande underhåll och vård;
  - ii) materialfel eller konstruktionsfel.

Mom. 2 • Enskild partiell eller total skada, som har uppkommit till följd av is vartill dock inte räknas skada genom nedisning eller genom kollision med isberg i rum sjö.

Mom. 3 • Försäkringsgivaren ansvarar inte för skada, som har förorsakats av:

- a) att fartyget använts för olagligt ändamål utom i det fall att den försäkrade varken ägt eller bort äga kännedom om förhållandet vid sådan tidpunkt att han kunnat ingripa;
- b) krig, inbördeskrig eller liknande händelse som omfattas av de vid tidpunkten för försäkringens tecknande allmänt gällande svenska krigsförsäkringsvillkoren;
- c) embargo, beslagläggning, konfiskation eller annan åtgärd vidtagen av civila eller militära myndigheter, utom i de fall fartyget, till följd av haveri för vilket försäkringsgivaren ansvarar, tillfogas fysisk skada genom åtgärd av militära eller civila myndigheter i syfte att avvärja eller begränsa skador på miljön, under förutsättning att åtgärden inte föranletts av att den försäkrade uppsåtligen eller vårdslöst underlåtit att vidta rimliga åtgärder för att avvärja eller begränsa sådan miljöskada samt att händelsen inte omfattas av gällande krigsförsäkringsvillkor;
- d) rekvisition av civila eller militära myndigheter; inte heller för skada, som drabbar fartyget medan det är rekvirerat;
- e) strejk, lockout, kravaller, borgerliga oroligheter, sabotage, plundring eller myteri.

Försäkringsgivaren ansvarar ej heller för:

- f) skada eller ansvar som, direkt eller indirekt, har förorsakats av eller kan hänföras till
- 1) frigörelse av atomenergi, kärnklyvning (fission) eller kärnsammansmältning (fusion) i samband med explosion eller provexplosion av atomvapen eller kärnladdning. Har nedsmutsning (kontamination) genom radioaktivt ämne förekommit eller har annan direkt påverkan av sådan explosion medverkat till skadan skall denna i sin helhet anses som föranledd av explosionen;
  - 2) annan atomskada, varmed avses skada som orsakas av
- i) radioaktiva egenskaper hos atombränsle;
  - ii) radioaktiv produkt;
  - iii) radioaktiva egenskaper i förening med giftiga, explosiva eller andra farliga egenskaper hos bränslet eller produkten samt
  - iv) skada som orsakas av joniserande strålning från annan strålningskälla i en atomanläggning eller atomreaktor än atombränsle eller radioaktiv produkt.

För begreppen atombränsle, radioaktiv produkt, atomreaktor och atomanläggning gäller definitionerna i atomansvarighetslagen (1968:45).

§ 8 mom. 3 f) skall alltid äga företräde om annan bestämmelse i denna försäkring är motstridig.

Mom.4

- a) det skadestånd till tredjeman eller för de kostnader som den försäkrade är skyldig utge för
  - i) skada, som har förorsakats av kemikalier, olja, gas, ånga eller liknande fasta, flytande eller flyktiga ämnen eller för utläggande av länsor eller andra åtgärder syftande till att förebygga dylik skada även om den utgör räddningskostnad eller blir föremål för ersättning i gemensamt haveri enligt York-Antwerpen-reglerna av år 1994. Försäkringsgivaren ersätter dock kostnader för förebyggande av skada orsakad av läckage från fartyget i docka i samband med besiktning eller reparation av haveriskada ävensom invändig rengöring av dockan efter sådant läckage;
  - ii) skada som har förorsakats av svallvågor eller eljest genom fartygets manövrering, av bruk av ankare, förtöjnings- eller bogseringsgoods, lastnings- och lossningsanordningar, landgångar eller liknade eller av fartygets last, såvida inte skadan utgör räddningskostnad eller blir föremål för ersättning i gemensamt haveri;
- b) personskada eller för skada på fartygets egen last eller på andra ombordbefintliga föremål som inte av den försäkrade ägs, har lånats, lagrats, hyrts eller har köpts på avbetalning med äganderättsförbehåll;
- c) skadestånd till tredje man för skada som har uppkommit när det försäkrade fartyget bogserar annat fartyg, såvida inte bogseringen har föranletts av bärgning under sådana omständigheter, att den måste anses försvarlig;
- d) skada, som har uppstått då det försäkrade fartyget har bärgat annat fartyg och erhållit bärgarlön. Överstiger skadan bärgarlönens belopp ersättes dock den överskjutande delen såsom enskilt haveri.

Mom. 5

- a) ersättning till befraktare eller annan, vars intresse är knutet till fartyget;
- b) skada, som har uppkommit genom att den försäkrade har ingått frakt- eller annat avtal med osedvanliga villkor;
- c) kostnader för passagerare.

Mom. 6

- a) avlöning och kost samt liknande utgifter för fartygets drift utom vid gemensamt haveri;
- b) tids-, ränte- eller konjunkturförlust, förlust av marknad, ökning av kostnader eller annan indirekt förlust för den försäkrade;
- c) den försäkrades kostnader för rederiinspektör eller annan representant för den försäkrade i samband med haveri eller reparation.

Mom. 7 • Försäkringsgivaren ansvarar inte för:

- a) kostnad för borttagande av vraket av det försäkrade fartyget;
- b) kostnad för borttagande av vrak som tillhör tredje man.

Mom. 8 • Försäkringsgivaren ansvarar inte för:

- a) kostnad för bottenmålning utanför av haveriskada berört område;
- b) skada på förtöjnings- och bogseringsgoods o.d. samt skada på presenningar, om inte skadan beror på att fartyget har sjunkit eller har förorsakats av kollision, brand eller stöld;
- c) skada på föremål som har använts för däckslastens surring och täckning eller har använts såsom underlag för denna;
- d) skada på fartyget i samband med lastning och lossning, såvida inte skadan är en följd av en extraordinär händelse;
- e) skada på zinkblock, magnesiumblock eller liknande, som har anbringats till skydd mot frätning, såvida inte föremålen har bortslitits genom yttre våld;
- f) kostnader för hantering, borttransport eller destruktion av last i anslutning till reparation av fartyget efter enskilt haveri.
- g) kostnad för destruktion av oljeprodukter.

Fartområde

§ 9

Försäkringen gäller inom i försäkringsbrevet angivet fartområde.

Upplysningsplikt

§10

Upplysningsplikt vid försäkringens tecknande

SPL 10–13, 15 FAL, 4, 5, 7, 9, IO, 24,25

Mom. 1 • Den försäkrade skall vid försäkringens tecknande lämna försäkringsgivaren alla de upplysningar beträffande fartyget, som denne begär eller som den försäkrade inser vara av betydelse för försäkringsgivaren vid försäkringsriskens bedömning.

Annan försäkring

Mom. 2 • Försäkras andel av fartyget eller något till fartyget knutet intresse hos annan försäkringsgivare skall den försäkrade lämna upplysning därom med uppgift om namnet på försäkringsgivaren. Försummas det och kan försummelsen anses ha länt försäkringsgivaren till men är denne berättigad till skäligt avdrag på ersättningsbeloppet eller till fullständig befrielse från ansvar.

Svikligt uppgivande eller förtigande samt annat ohederligt förfarande

Mom. 3 • Har vid avtalets slutande den försäkrade svikligen uppgivit eller förtigit något förhållande, som kan antas vara av betydelse för försäkringsgivaren, eller har han, utan att svikligt förfarande kan anses ha förelegat, uppgivit eller förtigit något förhållande under sådana omständigheter, att det skulle strida mot tro och heder att med vetskap om detta förhållande åberopa avtalet, är avtalet inte bindande för försäkringsgivaren, men denne äger dock rätt till hela den avtalade premien.

Oriktig uppgift, god tro

Mom. 4 • Kan det antas, att den försäkrade vid avtalets slutande varken insett eller bort inse, att en av honom lämnad uppgift var oriktig, är oriktigheten utan inverkan på försäkringsgivarens ansvar. Försäkringsgivaren äger dock rätt att uppsäga avtalet att upphöra fjorton dagar efter uppsägningen.

Oriktig uppgift i annat fall. Vårdslöst förtigande

Mom. 5 • Har i annat fall än i mom. 3 och 4 avses den försäkrade lämna oriktig uppgift eller har han av vårdslöshet underlåtit att uppge en av honom känd omständighet, vars betydelse han har insett eller bort inse och kan det antas att försäkringsgivaren med kännedom om rätta förhållandet överhuvudtaget inte skulle ha meddelat försäkring är avtalet inte bindande för försäkringsgivaren. Denne äger dock rätt till hela den avtalade premien.

Kan det antas att försäkringsgivaren väl skulle ha meddelat försäkring men skulle ha fordrat högre premie eller uppställt andra försäkringsvillkor än vad som i avtalet har upptagits ansvarar försäkringsgivaren för inträffat haveri endast i den mån det visas att det oriktigt uppgivna förhållandet eller den omständighet den försäkrade har underlåtit att uppge har varit utan betydelse för haveriets inträffande eller skadans omfattning.

I annat fall än ovan avses inverkar den försäkrades underlåtenhet att lämna uppgift inte på försäkringsgivarens ansvar.

Påkallande av ansvarsfrihet

Mom. 6 • Får försäkringsgivaren kännedom om att sådant fall är för handen, som avses i mom. 4 och 5, och ger han inte utan oskäligt uppehåll den försäkrade meddelande om i vad mån han

vill bli fri från ansvar får sådan befrielse inte vidare åberopas av honom.

När oriktig uppgift eller förtigande är utan inverkan på ansvarigheten

Mom. 7 • Oriktig uppgift eller förtigande är utan inverkan på försäkringsgivarens ansvar, där han ägt eller bort äga kännedom om rätta förhållandet, så ock där den omständighet som uppgiften eller förtigandet avsåg var utan betydelse för försäkringsgivaren eller efter avtalets slutande upphört att äga betydelse för honom.

Upplysningsplikt under försäkringstiden

§ 11

Mom. 1 • Får den försäkrade efter försäkringens tecknande kännedom om omständighet som i § 10 sägs skall han utan dröjsmål lämna försäkringsgivaren upplysning härom.

Rekvireras fartyget av officiell myndighet skall den försäkrade utan dröjsmål göra anmälan härom.

Den försäkrade är också skyldig att utan dröjsmål anmäla förändringar avseende fartygets drift (s.k. management).

Mom. 2 • Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål göra anmälan om sådan resa som med hänsyn tagen till fartygets typ, storlek och djupgående, årstiden samt andra på resan inverkan omständigheter uppenbarligen medför avsevärt större risk än som kan antas vara förutsatt vid försäkringens tecknande.

Får den försäkrade kännedom om att befälhavaren utan hans samtycke företar resa utanför fartområdet skall han utan dröjsmål underrätta försäkringsgivaren härom.

Mom. 3 • Sedan anmälan inkommit åligger det försäkringsgivaren i fall som anges i mom. 2 att utan dröjsmål meddela på vilka villkor han vill påtaga sig risken för resan.

Underlåter den försäkrade att göra anmälan som ovan nämnts ansvarar försäkringsgivaren inte för skada, som har uppkommit utanför medgivet fartområde.

Skada på fartyg, som har befunnit sig på resa utanför medgivet fartområde skall anses ha uppkommit under denna, om den försäkrade inte styrker att skadan uppkommit vid annat tillfälle eller det är uppenbart att den inte kunnat uppkomma utanför medgivet fartområde.

Säkerhetsföreskrifter

§ 12

Mom. 1 • Fartyget skall till sin konstruktion vara klassat samt i fråga om tillbehör, utrustning, underhåll, bemanning, lastning och ballastning vara sjövärdigt och försett med erforderliga skeppshandlingar samt i övrigt uppfylla såväl de föreskrifter, som har utfärdats av tillsynsmyndighet, klassningssällskap eller som de fordringar, vilka vid försäkringens tecknande har uppställts av försäkringsgivaren. Den försäkrade skall på försäkringsgivarens begäran tillkalla tillsynsmyndighet eller klassningssällskapet för besiktning om sådan är pakallad med hänsyn till fartygets säkerhet.

Mom. 2 • Drivmedel och smörjolja skall vara av lägst den kvalitet som föreskrivs av motortillverkarna.

Fartyget skall inneha tillräckligt bränsleförråd för avsedd resa beräknat under beaktande av att denna på grund av väderleksförhållanden kan komma att ta längre tid än som normalt beräknas åtgå. Försäkringsgivaren ersätter inte kostnad för-

anledd av försummelse härvidlag.

Mom. 3 • Brandfarligt, explosivt, frätande eller eljest farligt gods får endast hanteras och transporteras under betryggande former och med iakttagande av tillämpliga säkerhetsföreskrifter avseende sådant gods.

Däckslast får föras endast i så stor mängd och stuvad på sådant sätt, att fartyget i alla avseenden befinner sig i fullt sjövärdigt skick.

Last, redskap och annan utrustning, som har benägenhet att förskjuta sig, får inte föras löst ombord, såvida inte fullt betryggande anordningar vidtagits till förhindrande av förskjutning.

Mom. 4 • Försäkringsgivaren äger att när som helst under försäkringstiden genom egen besiktning kontrollera, att de i mom. 1 och 3 angivna fordringarna och föreskrifterna följes. Försäkringsgivaren äger vidare rätt att när som helst få tillgång till fartygets samtliga handlingar utfärdade av tillsynsmyndighet eller klassningssällskap. Därvid är den försäkrade skyldig att lämna sitt medgivande.

Mom. 5 • Vid fareökning har försäkringsgivaren rätt att meddela sådana säkerhetsföreskrifter, vilka är ägnade att förebygga eller begränsa skada, som kan uppkomma på grund av fareökningen.

Mom. 6 • Åsidosättes säkerhetsföreskrift, vars iakttagande är ägnat att förebygga eller begränsa skada, är försäkringsgivaren ansvarig endast om och i den mån det kan antas, att skadan skulle ha inträffat, även om föreskriften hade iakttagits. Framgår av omständigheterna, att underlåtenheten inte kan läggas den till last som haft att tillse, att föreskriften iakttogs, är underlåtenheten utan inverkan på försäkringsgivarens ansvar.

Bristande sjövärdighet

§ 13

Försäkringsgivaren ansvarar inte för skada, som har förorsakats av att fartyget inte har varit i sjövärdigt skick, om den försäkrade ägt eller bort äga kännedom om fartygets brister vid sådan tidpunkt, att han hade kunnat ingripa.

Försäkringsgivaren skall visa att fartyget inte varit i sjövärdigt skick.

Den försäkrade skall visa att han varken ägt eller bort äga kännedom om fartygets bristande sjövärdighet vid sådan tidpunkt att han hade kunnat ingripa samt att göra det antagligt att den bristande sjövärdigheten inte hade ett samband med haveriet.

Verkan av uppsåt eller vårdslöshet

§ 14

Försäkringsgivaren ansvarar inte för skada, som den försäkrade förorsakar uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet.

Uppsåt eller vårdslöshet av befälhavaren, någon av besättningen, annan person i fartygets tjänst eller annan delägare i fartyget än huvudredaren kan däremot inte åberopas av försäkringsgivaren till befrielse från eller nedsättning av ansvar.

Premie

§ 15

Mom. 1 • Premien skall erläggas i förskott för den eller de betalningsperioder som avtalats. Erlägges ej premien utan dröjsmål, är försäkringsgivaren fri från ansvar.

Mom. 2 • Erläggas inte premien i rätt tid äger försäkringsgivaren uppsäga avtalet till upphörande enligt § 22.

Mom. 3 • Upphör försäkringen i förtid äger försäkringsgivaren rätt endast till så stor del av premien, som hänför sig till den tid under vilken fartyget har varit försäkrat. För mycket erlagd premie skall återbetalas. Om emellertid försäkringsgivaren har fått eller får vidkännas utbetalning överstigande dubbla årspremien äger han tillgodoräkna sig hela den avtalade årspremien.

Mom. 4 • Förlänges försäkringen att gälla efter försäkringstidens slut enligt vad i § 4, mom. 1 stadgas är försäkringsgivaren berättigad till premie för den överskjutande tiden beräknad pro rata på årspremien.

Mom. 5 • Inträffar under försäkringstiden fareökning för vilken försäkringsgivaren påtager sig ansvaret äger han rätt till tilläggspremie.

Mom. 6 • Om försäkringsgivaren utbetalar ersättning för totalförlust äger han tillgodoräkna sig hela den avtalade premien.

Mom. 7 • Premienedsättning för tid då fartyget ligger upplagt medges inte.

Bevis om försäkringsavtal

§ 16

Försäkringsgivaren skall utfärda skriftligt bevis om ingånget försäkringsavtal. Detta anses godkänt, om inte invändning mot innehållet i beviset har gjorts utan dröjsmål.

Avvikelse från fartområde

§ 17

Gör befälhavaren med den försäkrades samtycke avvikelse från fartområde, som har angetts i försäkringsavtalet eller måste anses vara förutsatt, upphör försäkringsgivarens ansvar. Detsamma gäller, då den försäkrade inte har lämnat befälhavaren vederbörlig föreskrift om nyssnämnda fartområde.

Vad i första stycket sägs gäller inte om avvikelse företas i anledning av ett av försäkringen omfattat haveri eller i syfte att förebygga skada på person eller egendom under sådana omständigheter, att åtgärden kan anses försvarlig. Återföres fartyget inte snarast möjligt till överenskommet fartområde är försäkringsgivaren fri från ansvar för skada, som inträffar i sådant fall.

Har försäkringsgivarens ansvar upphört på grund av bestämmelserna i första eller andra stycket men återföres fartyget till överenskommet fartområde ansvarar försäkringsgivaren för haveri, som därefter inträffar, dock endast i den mån avvikelsen har varit utan betydelse för haveriets inträdande eller skadans omfattning.

Fareökning med den försäkrades samtycke

§ 18

Ändras genom den försäkrades åtgärd eller med hans samtycke de vid försäkringsavtalets slutande uppgivna förutsättningarna för detsamma så, att försäkringsgivarens fara ökas utöver vad försäkringsgivaren då måste anses ha tagit i beräkning är han fri från ansvar, om det kan antas, att han under sålunda ändrade förutsättningar överhuvud inte skulle ha meddelat försäkringen.

Kan det antagas att försäkringsgivaren väl skulle ha meddelat försäkring men fordrat högre premier eller uppställt andra försäkringsvillkor än de i avtalet upptagna ansvarar försäkrings-

givaren för inträffat haveri endast om det visas, att farans ökning har varit utan betydelse för haveriets inträffande eller skadans omfattning.

Fareökning utan den försäkrades samtycke

§ 19

Uppkommer utan den försäkrades åtgärd eller samtycke sådana ändrade förutsättningar, att faran ökas som i § 18 sägs, och har den försäkrade utan skälig anledning underlåtit att ge försäkringsgivaren meddelande därom skall vad där stadgas äga tillämpning.

Påkallande av ansvarsfrihet vid fareökning

§ 20

Får försäkringsgivaren kännedom om att faran har ökats skall denne utan dröjsmål meddela den försäkrade, om och i vad mån försäkringsgivaren vill bli fri från ansvar. Sker det inte får sådan befrielse inte vidare påkallas.

Fareökning utan inverkan i vissa fall

§ 21

Ökning av faran inverkar inte på försäkringsgivarens ansvar, om det förhållande vari ändring har ägt rum blivit återställt eller farans ökning eljest har upphört att vara av betydelse.

Detsamma gäller, om den åtgärd som har medfört ökningen haft till ändamål att förhindra skada på person eller egendom samt företagits under sådana omständigheter, att åtgärden måste anses försvarlig.

Uppsägningsgrunder

§ 22

Försäkringsgivaren äger uppsäga försäkringen att upphöra

- omedelbart:
  - då den försäkrade avsiktligt har framkallat eller försökt att framkalla haveri eller har förorsakat haveri genom grov vårdslöshet;
  - då fartyget visar sig vara av så svag eller olämplig beskaffenhet, att det inte kan anses sjövärdigt för sådana resor eller förande av sådana laster vartill det användes;
  - då fartyget har blivit osjövärdigt till följd av haveri eller av annan orsak och den försäkrade underlåter att inom rimlig tid försätta det i sjövärdigt skick;
  - då fartyget rekvireras av officiell myndighet;
  - då fartyget begagnas till olovlig in- eller utförsel eller annat olagligt ändamål och den försäkrade har känt till eller bort känna till förhållandet vid sådan tidpunkt, att han hade kunnat ingripa;
  - då fartyget användes på sätt, som med hänsyn till dess typ, storlek och djupgående samt årstiden och andra inverkan omständigheter får anses medföra en annan risk än som kan antas ha förutsatts vid försäkringens tecknande.
  - då säkerhetsföreskrift av betydelse avsiktligt eller genom grov vårdslöshet har blivit åsidosatt av den försäkrade eller av någon, som har att på hans vägnar svara för att föreskriften följes och det kan antas att givna föreskrifter även i framtiden kommer att åsidosättas;

2. efter fjorton dagar:
  - a) då den försäkrade vid försäkringens tecknande har lämnat oriktig uppgift angående förhållande av betydelse för försäkringsgivaren utan att den försäkrade därvid har insett eller bort inse, att uppgiften var oriktig; uppsägning skall ske utan oskäligt uppehåll efter det försäkringsgivaren har fått kännedom om den oriktiga uppgiften;
  - b) då på annat sätt än ovan i denna paragraf genom någon den försäkrades åtgärd eller med hans samtycke försäkringsgivarens fara har ökat utöver vad denne måste anses ha tagit i beräkning vid försäkringens tecknande;
  - c) då den försäkrade inte har erlagt premie i rätt tid och inte genom att erlagga premien före uppsägningen bringat försäkringen i kraft;
  - d) då i fall som i § 17 sägs fartyget, när försäkringen åter träder i kraft är i väsentligt sämre skick än då försäkringen trädde ur kraft.
  - e) då den försäkrade vid upprepade tillfällen har underlåtit att lämna försäkringsgivaren sådant meddelande om resa utanför fartområde som avses i § 9 och sådana omständigheter inte föreligger, att avvikelsen enligt § 17 stycke 2 kan anses försvarlig;
  - f) vid byte av managementföretag.

Har försäkringen uppsagts av annan grund än utebliven premiebetalning och skulle den upphöra medan fartyget befinner sig till sjöss fortsätter den likväl att gälla till dess fartyget har ankrat eller förtöjt på vanligt sätt i första hamn och under uppehåll därstädes ankomstdagen. Sådant förlängning av försäkringens giltighet maximeras dock till sju dagar (se § 4, mom. 1).

Åtgärder vid haveri

§ 23

Mom. 1 • Då haveri befaras eller har inträffat skall den försäkrade snarast möjligt underrätta försäkringsgivaren härom och själv efter förmåga vidtaga av omständigheterna betingade åtgärder för avvärijande och minskning av skada samt för tillvaratagande av försäkringsgivarens rätt.

Det åligger den försäkrade att efterkomma de föreskrifter försäkringsgivaren lämnar med anledning av haveriet.

Vid inträffat haveri, som kan ersättas genom garanti eller annat avtal, åligger det försäkringstagaren att kräva ersättning under sådant avtal.

Mom. 2 • Den försäkrade skall snarast möjligt underrätta försäkringsgivaren om tredje man framställer ersättningsanspråk som kan medföra ersättningskyldighet för försäkringsgivaren. Godkänner den försäkrade utan försäkringsgivarens medgivande sådant anspråk är den försäkrade berättigad till ersättning endast i den mån anspråket varit lagligen grundat och till beloppet skäligt.

Mom. 3 • Den försäkrade skall ålägga fartygets befälhavare att snarast möjligt underrätta honom om befarat eller inträffat haveri och därjämte att i brådskande fall på snabbaste sätt direkt underrätta försäkringsgivaren eller dennes närmaste ombud.

Försäkringsgivaren äger lämna den försäkrade eller i brådskande fall befälhavaren föreskrifter angående vad som vid haveri skall iakttas. Den försäkrade och befälhavaren är skyldiga att följa försäkringsgivarens föreskrifter, men skall, intill dess sådana erhållits, själva vidtaga av omständigheterna betingade åtgärder för fartygets bärgning och vård, avvärijande av ytterligare skada samt tillvaratagande av försäkringsgivarens rätt.

Mom. 4 • Åsidosätter den försäkrade uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet vad honom sålunda åligger och kan det antas, att

detta har länt försäkringsgivaren till men, är denne i motsvarande mån berättigad till skäligt avdrag på ersättningsbelopp, som eljest bort utgå, eller till fullständig befrielse från ersättningskyldighet.

Besiktning

Mom. 5 • Har fartyget lidit skada, som kan antas omfattas av försäkringen, skall skadan snarast möjligt besiktigas på det sätt försäkringsgivaren föreskriver. Medger omständigheterna inte att sådan föreskrift inhämtas, skall befälhavaren, om skadan är av betydelse, anordna laga besiktning eller eljest låta besiktiga skadan under brukliga former.

Vid besiktningen skall såvitt möjligt fastställas skadans orsak, tiden för dess inträffande, dess omfattning samt lämpligaste sättet för reparation och kostnaden för densamma.

Skada, som fartyget har tillfogats av tredje man, skall så vitt möjligt besiktigas tillsammans med representant för denne. Detsamma gäller i fråga om skada, som det försäkrade fartyget har tillfogat tredje man.

Totalförlust

§ 24

Totalförlust skall anses föreligga:

1. då fartyget har gått helt och hållet förlorat,
2. a) då fartyget har försvunnit och tre månader har förflutit utan att fartyget avhörts;
- b) då fartyget har övergivits av besättningen i öppen sjö och inte inom tre månader därefter kommit till rätta; har fartyget blivit iakttaget efter övergivande räknas tiden från den dag det senast iakttogs;
3. då fartyget har varit utsatt för haveri och inte kan bärgas;
4. då fartyget har blivit till sin ursprungliga beskaffenhet förstört och inte kan repareras;
5. då fartyget genom kvarstad för skadeståndsanspråk eller liknande åtgärd på grund av haveri för vilket försäkringsgivaren ansvarar har undanhållits den försäkrade och slutligt avgörande om att fartyget skall frigges inte har träffats inom sex månader från dagen för åtgärden;
6. då ersättning såsom totalförlust kan fordras enligt § 26. Har det i fall som i 2 och 5 sägs redan före utgången av där angiven tid blivit uppenbart, att den försäkrade inte kommer att återfå fartyget, äger han omedelbart rätt till ersättning för totalförlust. Har sagda tid gått till ända och krav på ersättning för totalförlust framställts äger försäkringsgivaren inte avvisa kravet under åberopande av att fartyget senare har kommit till rätta eller blivit frigivet.

Totalförlust (obärgat fartyg)

§ 25

Har fartyget varit utsatt för haveri och har, utan att det beror på den försäkrade, bärgningen av fartyget inte påbörjats inom sex månader eller inte fullbordats inom tolv månader från den dag försäkringsgivaren fick meddelande om haveriet eller har bärgningsförsök dessförinnan uppgivits skall totalförlust anses föreligga. Har isförhållanden förhindrat bärgningsarbetet utsträcks tiden i motsvarande mån.

Försäkringsgivaren har rätt att på egen bekostnad och eget ansvar försöka bärga fartyget. Den försäkrade skall i så fall göra vad på honom ankommer för att sätta försäkringsgivaren i stånd att genomföra bärgningen.

Konstruktiv totalförlust

§ 26

Mom. 1 • Den försäkrade äger rätt till ersättning såsom för totalförlust (konstruktiv totalförlust) då fartyget har så omfattande haveriskador att reparationskostnaderna uppgår till minst 80 % av det överenskomna försäkringsvärdet på fartyget eller av fartygets motsvarande fulla marknadsvärde i oskadat skick vid tidpunkten för försäkringens tecknande om detta värde överstiger det överenskomna försäkringsvärdet.

Vid avgörande om rätt till ersättning för konstruktiv totalförlust föreligger medräknas även sådana haveriskador, som har inträffat och blivit anmälda till och besiktigade av respektive försäkringsgivare inom tre år före det haveri, som har föranlett begäran om ersättningen.

Till reparationskostnader hänföres alla kostnader för förflyttning till reparationsort samt för reparationen, dock inte bärgarlön.

Mom. 2 • Förutsättningarna för rätt att begära ersättning för konstruktiv totalförlust skall utvärderas genom sådan besiktning, som omtalas i § 23, mom.5 och genom inhämtande av anbud.

Mom. 3 • Har i besiktningens instrumentet förklarats, att fartyget lidit så stora skador, att det inte kan eller inte är värt att istandsättas, d.v.s. att fartyget har kondemnerats, äger försäkringsgivaren likväl – om denne anser att anbud på reparation varigenom konstruktiv totalförlust undviks kan erhållas annorstädes – bestämma att fartyget skall förflyttas dit. Erhålles sådant anbud är besiktningen inte bindande för försäkringsgivaren. Kostnaden för förflyttningen skall i sådana fall ersättas av försäkringsgivaren och inräknas inte i reparationskostnaden.

Uppstår skador under förflyttningen skall dessa inräknas i de vid haveriet uppkomna skadorna.

Har förflyttningen inte påbörjats inom sex månader från den dag försäkringsgivaren fick meddelande om haveriet skall kondemnationen stå fast.

Ersättning för totalförlust

§ 27

Mom. 1 • Har den försäkrade rätt till ersättning för verklig eller konstruktiv totalförlust utgår ersättning med försäkringsbeloppet. Avdrag göres inte för oreparerad skada till följd av tidigare haveri.

Utbetalar försäkringsgivaren totalförlustersättning har denne rätt att överta fartyget. Avstår försäkringsgivaren från denna rätt äger han göra skäligt avdrag från försäkringsersättningen för fartygets eventuella restvärde.

Mom.2 • Även om den försäkrade är berättigad till ersättning för konstruktiv totalförlust står det honom fritt att i stället kräva ersättning efter reglerna för partiell skada. Försäkringsgivarens ersättnings-skyldighet är dock i sådant fall begränsad till försäkringsbeloppet med avdrag av det behållna värdet av fartyget.

Tid, plats och sätt för reparation

§ 28

Mom. 1 • Innan den försäkrade låter verkställa reparation av skada för vilken försäkringsgivaren ansvarar skall han, där så kan ske, rådgöra med försäkringsgivaren om tid och plats för reparationen och sättet för dess utförande.

Mom. 2 • Försäkringsgivaren har rätt att begära att reparationsanbud inhämtas från de varv denne finner lämpligt.

Mom. 3 • Skulle fullständig reparation av skadan medföra orimlig

kostnad och kan fartyget genom en mindre omfattande reparation eller genom användandet av annat material än det ursprungliga försättas i fullt sjövärdigt skick ersätter försäkringsgivaren endast kostnad för sådan reparation. Uppkommer genom reparation på angivet sätt värdeminskning på fartyget ansvarar försäkringsgivaren härför.

Kostnad för förnyelse av stål- eller andra metalldelar i skrovet eller maskineriet ersättes endast om föremålen inte kan riktas, svetsas, skarvas, kapas eller repareras billigare på annat sätt eller om förnyelse fordras av klassningssällskap eller tillsynsmyndighet.

Mom. 4 • Utföres reparation av skada på ett mera omfattande sätt eller med begagnande av dyrare material än som erfordras för att försätta fartyget i samma skick som före haveriet ersätter försäkringsgivaren reparationskostnaden endast efter skäligt avdrag för därav föranledd kostnadsökning.

Mom. 5 • Uppskjutes reparation utan försäkringsgivarens medgivande ansvarar denne inte för den ökning av reparationskostnaden, som kan bli en följd därav.

Provisorisk reparation

§ 29

Försäkringsgivaren ersätter kostnader för provisorisk reparation om permanent reparation inte kan utföras på den plats fartyget befinner sig och den provisoriska reparationen är nödvändig för fullbordande av resan eller fartygets förflyttning till plats där permanent reparation kan utföras.

I andra fall ersätter försäkringsgivaren hälften av kostnaden för provisorisk reparation av ersättningsgill skada. Om provisorisk reparation visar sig ha medfört besparing för försäkringsgivaren, ersättes intill inbesparat belopp eller med hälften av reparationskostnaden, beroende på vilken ersättning som är fördelaktigast för den försäkrade.

Förflyttning av fartyget

§ 30

Försäkringsgivaren ersätter kostnaderna för fartygets deviation till plats där reparation kan utföras, häri inbegripet avlöning och kost till den ombordvarande besättningen ävensom bränsle, maskinförnödenheter och liknande direkta kostnader för fartygets drift. Förflyttningskostnader efter avslutad reparation ersättes inte såvida det inte är fråga om fall som i § 6 b) eller c) sägs.

Fördelning av kostnader i samband med reparation

§ 31

Kostnader i samband med reparation, vilka är gemensamma för arbeten för vilka försäkringsgivaren ansvarar och för arbeten som inte omfattas av försäkringen fördelas med beaktande av den tid, som skulle ha åtgått, om arbetena hade utförts var för sig. Gemensamma kostnader, som inte beror på reparationstidens längd, fördelas lika.

Kostnader som i första stycket sägs och som har uppkommit såsom en omedelbar följd av haveri ersättes dock fullt av försäkringsgivaren, dock att kostnaderna skall fördelas enligt första stycket om samtidigt utföres rederiarbeten som avser sjösäkerheten eller som påfordras av klassningssällskap eller tillsynsmyndighet.

Oreparerad skada

§ 32

Ersättning för oreparerad skada utgår endast i det fall att försäkringsgivaren medgivit, att reparation inte verkställes och den försäkrade styrker, att han vid försäljning av fartyget har gjort förlust på grund av skadan. Ersättningen är dock begränsad till sådan reparation som påfordras av klassningssällskap eller tillsynsmyndighet.

Ersättning för oreparerad skada utgår inte, om fartyget försäljes för att upphuggas eller för annat ändamål för vilket skadan saknar betydelse.

Okänd skada

§ 33

- 1a) En skada som är okänd vid försäkringstidens början och som inte gett upphov till en ny skada skall hänföras till den försäkring som var gällande när skadan inträffade.
- 1b) Om det inte kan fastställas när den okända skadan inträffade, hänförs skadan till den försäkring som var gällande när skadan upptäcktes.
- 2a) En skada som är okänd vid försäkringstidens början och som ger upphov till en ny skada skall hänföras till den försäkring som var gällande när den nya skadan inträffade.
- 2b) Om det inte kan fastställas när den nya skadan inträffade hänförs skadorna till den försäkring som var gällande när den nya skadan upptäcktes.

Självrisk

§ 34

Mom. 1 • Vid utbetalning av ersättning för enskild, partiell skada på fartyget avdrages för varje haveri den självrisk som parterna avtalat.

Skador som beror på hårt väder och som har uppkommit under tiden från avgången från en hamn till ankomsten till nästa hamn, räknas som ett haveri.

Kostnader i samband med skadan och ersättningens beräkning samt räddningsskador enligt § 6 g) ersättes utan självriskavdrag.

Mom. 2 • Vid utbetalningen av ersättning för skadestånd till tredje man avdrages för varje haveri, den självrisk som parterna avtalat.

Ersättningskrav och bevisskyldighet.

§ 35

När den försäkrade kräver ersättning på grund av inträffat haveri skall han visa att skadan är ersättningsgill samt styrka dess storlek.

Det åligger den försäkrade att snarast möjligt lämna försäkringsgivaren alla handlingar och upplysningar, som kan vara av betydelse för bedömning av försäkringsgivarens ersättningskyldighet och som rimligen kan anskaffas. Vidare skall försäkringsgivaren eller den försäkringsgivaren anser alltid beredas tillträde till fartyget för att företa kompletterande besiktningar och undersökningar som försäkringsgivaren anser nödvändiga för bedömning av fallet.

Preskription

§ 36

Försäkrad som vill göra anspråk på skadeersättning, skall anmäla sitt anspråk hos försäkringsgivaren inom sex månader från det

han får kännedom om att fordran kan göras gällande, vid äventyr att han förlorar sin rätt. Efter tio år från fordringens uppkomst är varje rätt till ersättning förfallen, vare sig den försäkrade dessförinnan erhållit kännedom om sin fordran eller inte.

Har försäkringsgivaren skriftligen förelagt den försäkrade att inom viss tid inte understigande sex månader från delfaendet hänskjuta sin fordran till prövning av dispaschör och efterkommer den försäkrade inte föreläggandet har han förlorat varje rätt till ersättning.

Förskott

§ 37

Den försäkrade skall snarast möjligt underrätta försäkringsgivaren om det ungefärliga beloppet av kommande större haveriutgifter och lämna honom erforderliga uppgifter för beräkning av förskott.

Försäkringsgivaren äger rätt att till den försäkrade förskottsvis utbetala intill hela det belopp vartill hans ersättningskyldighet kan beräknas uppgå.

Sedan den försäkrade underrättat försäkringsgivaren när och med vilket belopp viss större utgift med anledning av haveri förfaller till betalning, och sedan det även blivit utrett till vilket belopp försäkringsgivarens ersättningskyldighet kommer att minst uppgå, äger den försäkrade rätt att kräva ett skäligt förskott på det beräknade ersättningsgilla beloppet. Försäkringsgivaren är därvid skyldig att till den försäkrade utbetala förskott för utgifter som har betalats av den försäkrade och som faller inom det beräknade ersättningsgilla beloppet. Övriga utgifter inom det beräknade ersättningsgilla beloppet, vilka ännu inte har betalats av den försäkrade, äger försäkringsgivaren förskottsvis betala efter eget val antingen till den försäkrade eller till den tredje man som har fordran gentemot den försäkrade.

Beräkningen av förskott företas, om endera parten så fordrar, av svensk dispaschör.

Utbetalning av ersättning

§ 38

Mom. 1 • Sedan erforderliga handlingar och upplysningar har kommit försäkringsgivaren tillhanda skall han, om ersättning avser totalförlust, inom fjorton dagar och eljest inom tre månader överlämna sin ersättningsberäkning till den försäkrade. Enas försäkringsgivare och den försäkrade skall ersättningen utbetalas inom en månad därefter. I annat fall gäller vad i mom.2 sägs.

Mom. 2 • När någon av parterna så önskar skall ersättning bestämmas av svensk dispaschör till vilken erforderliga handlingar och upplysningar snarast möjligt skall överlämnas. Ersättningen utbetalas i sådant fall inom fjorton dagar efter det dispaschen har vunnit laga kraft eller, om den har överklagats, inom en månad efter det domstols avgörande har vunnit laga kraft.

Mom. 3 • Försäkringsgivaren är inte skyldig att direkt till den försäkrade utbetala annan eller större del av den slutligt överenskomna eller på annat sätt fastställda ersättningen än vad som motsvarar av den försäkrade redan betald del av skadan. Ersättning för sådan del av skadan, som ännu inte har betalats av den försäkrade, äger försäkringsgivaren utge direkt till vederbörande tredje man, som i enlighet med ersättningsberäkningen har ett godkänt betalningskrav mot den försäkrade.

Mom. 4 • Försäkringsgivaren äger kvitta varje förfallen fordran hos den försäkrade mot förskott, ersättning eller premieåterbäring, som denne äger uppbära av försäkringsgivaren.

Inteckning i fartyg

§ 39

Har tredje man på grund av inteckning panträtt i försäkrat fartyg gäller försäkringen även till förmån för panthavaren men denne har i förhållande till försäkringsgivaren inte bättre rätt än den försäkrade.

Tvist angående ersättningskyldighet

§ 40

Uppstår tvist angående försäkringsgivarens ersättningskyldighet på grund av detta avtal skall tvisten avgöras enligt svensk lag genom skiljeförfarande med dispaschören i Sverige som ensam skiljeman.

Förfarandet skall följa det i lag stadgade förfarandet inför dispaschören.

Erforderliga handlingar och upplysningar skall snarast möjligt överlämnas till dispaschören.

Dispaschkostnaden skall ersättas av försäkringsgivaren, såvida inte den försäkrades ersättningsanspråk är uppenbart ogrundat.

Parterna har rätt att väcka talan om klander av skiljedomen på samma sätt och inom samma tid som en dispasch enligt lag kan klandras.

Om dispaschen klandras har part rätt att påfordra att motparten ställer säkerhet för de rättegångskostnader som denne kan komma att åläggas att betala. Sådan begäran skall part göra första gången han för talan mot dispaschen.

Försäkringsgivarens ansvar och åtgärder mot tredje man

§ 41

Mom. 1 • Även om ersättning för skada kan utkrävas av tredje man såsom skadestånd eller såsom bidrag till gemensamt haveri äger den försäkrade, sedan han har vidtagit alla nödvändiga åtgärder för bevarande av rätten mot eller till försvar mot krav från tredje man, av försäkringsgivaren erhålla den ersättning, som enligt försäkringsavtalet skall utgå.

Mom. 2 • Den försäkrade är skyldig att, om försäkringsgivaren så påfordras, i eget namn men för försäkringsgivarens räkning och på dennes bekostnad, föra talan vid domstol i mål angående ersättningsanspråk med anledning av haveriet.

Mom. 3 • Vidtar den försäkrade på försäkringsgivarens begäran eller med dennes medgivande åtgärd gentemot tredje man för att utfå ersättning för skada för vilken försäkringsgivaren ansvarar ersätter denne därav föranledda kostnader. Avser åtgärden samtidigt skada, som inte faller under försäkringsgivarens ansvar, ersätter försäkringsgivaren endast den kostnad, som har föranletts av ersättningsyrkandet för den skada för vilken försäkringsgivaren ansvarar.

Vidtar den försäkrade utan försäkringsgivarens medgivande åtgärd som nu sagts ansvarar försäkringsgivaren för härav föranledda kostnader endast i den mån åtgärden varit till nytta för honom.

Mom. 4 • Har den försäkrade på försäkringsgivarens begäran eller med dennes medgivande anställt rättegång mot tredje man får han inte vägra att i rättegången träffa sådan förlikning, som försäkringsgivaren finner tillfredsställande, såvida inte den försäkrade därigenom försättes i sämre ställning än om ersättning skulle utgå enligt försäkringsvillkoren. Underlåter den försäkrade att träffa sådan förlikning ersätter försäkringsgivaren varken

den minskning i ersättningen från tredje man eller de extra kostnader, som må uppkomma genom underlåtenheten.

Mom. 5 • Det åligger försäkringstagaren att utan dröjsmål förse försäkringsgivaren med alla handlingar och bevis som kan vara av betydelse för försäkringsfallet samt att hålla alla för fallet betydelsefulla personer tillgängliga för förhör och vittnesmål. Försäkringsgivaren eller den försäkringsgivaren anger skall alltid beredas tillträde till fartyget för att företa de besiktningar och undersökningar som försäkringsgivaren anser nödvändiga för försäkringsfallets handläggning.

Ställande av säkerhet för bärgarlön eller skadestånd

§ 42

Skyldighet för försäkringsgivaren att ställa säkerhet för att häva eller förhindra kvarstad av den försäkrades fartyg, egendom eller tillgångar föreligger endast om den försäkrade visar att det anspråk, som föranlett kvarstaden omfattas av försäkringsgivarens ersättningskyldighet. När sådan skyldighet har visats föreligger har försäkringsgivaren skälig tid till förfogande att ställa nöjaktig säkerhet.

Ställer försäkringsgivaren säkerhet, trots att han inte har någon skyldighet härtill, skall den försäkrade ersätta därav föranledd kostnad eller förlust.

Regressrätt

§ 43

Utbetalar försäkringsgivaren ersättning till den försäkrade eller till skadelidanden inträder han i den försäkrades rätt gentemot tredje man. Försäkringsgivaren äger uppbära återersättning på grund av sådant regressanspråk samt att föra sådan regresstalan i eget namn vid domstol.

Erhålles skadestånd från tredje man med större nettobelopp än utgiven försäkringsersättning med tillägg av ränta har den försäkrade rätt till överskottet.

Har försäkringstagaren genom avtal, som inte kan anses sedvanligt, i ifrågakommande fall helt eller delvis avstått från sin rätt gentemot tredje man är försäkringsgivaren fri från ansvar i motsvarande mån.

Försäkringsgivaren har regressrätt mot den försäkrade för ersättning som försäkringsgivaren erlagt för den försäkrades räkning utanför försäkringens omfattning.

Försäkringshandlingar ombord

§ 44

Den försäkrade skall tillse att försäkringsvillkoren samt av försäkringsgivaren utfärdade instruktioner och anvisningar finns ombord ävensom ålägga befälhavaren att noggrant följa givna föreskrifter.

